

OSNOVNA ŠKOLA "BRAJDA"
I. Rendića 6, 51000 RIJEKA
tel. +385 51 500-353, 513-803
fax +385 51 513-011
e-mail: osbrajda@os-brajda-ri.skole.hr
<http://os-brajda-ri.skole.hr>

Rijeka, ožujak 2023.

PROTOKOL O POSTUPANJU U SLUČAJU POTRESA

UVOD - Što je potres i kako se mjeri njegova jačina

Potres je iznenadna i kratkotrajna vibracija tla uzrokovana urušavanjem stijena, magmatskom aktivnošću ili tektonskim poremećajima u litosferi i dijelom u Zemljinom plasti. Temeljni uzrok potresa je konvencija unutar plasti koja omogućuje tektoniku ploča, a glavna posljedica potresa je podrhtavanje tla. Obzirom na položaj tektonskih ploča i uz njih vezanih rasjednih zona te ploha, Rijeka po svom položaju pripada seizmičku aktivnom području.

Potres možemo prikazati dvjema ljestvicama ovisno o odabranom kriteriju promatranja. Ako je kriterij magnituda potresa, onda se koristi Richterova ljestvica, a ako je kriterij utjecaj intenziteta potresa na čovjeka i životnu sredinu, onda se koristi MercalliCancani-Siebergova ljestvica (MSC ljestvica).

Obzirom da je za sigurnost najvažnija kvalitetna protupotresna gradnja te edukacija o ponašanju i djelovanju uoči, uslijed i nakon potresa, u nastavku propisani su postupci o postupanju u slučaju potresa te ostali popratni postupci, edukacije i smjernice vezane uz temu protokola o postupanju uoči, uslijed i nakon potresa - prilagođeno situaciji potresa u vrijeme održavanja nastave u školi.

Tablica za predodžbu stupnjeva potresa Richterove i MCS ljestvice					
Richterova ljestvica			MCS („Mercallijeva“) ljestvica		
Magnituda	Naziv	Kratki opis	Stupanj	Naziv	Kratki opis
Ispod 2,0	Mikro	Mikropotresi, ne osjećaju se.	I°	Nezamjetljiv potres	Bilježe ga jedino seismografi.
2,0 – 2,9	Manji	Općenito se ne osjete, ali bilježe ih seismografi.	II°	Jedva osjetan potres	Osjeti se samo u gornjim katovima visokih zgrada.
3,0 – 3,9	Manji	Često se osjete, no rijetki uzrokuju štetu.	III°	Lagan potres	Tlo podrhtava kao kad ulicom prođe automobil.
4,0 – 4,9	Lagani	Osjetna drmanja pokućstva, zvukovi trešnje. Značajna oštećenja rijetka.	IV°	Umjeren potres	Prozorska okna i staklenina zveče kao da je prošao težak teretni automobil.
5,0 – 5,9	Umjereni	Uzrokuje štetu na slabijim građevinama, moguća manja šteta kod modernih zgrada.	V°	Prilično jak potres	Njišu se slike na zidu. Samo pojedinci bježe na ulicu.
6,0 – 6,9	Jaki	Može izazvati štete u naseljenim područjima 160 km od epicentra.	VI°	Jak potres	Slike padaju sa zida, ormari se pomiču i prevrću. Ljudi bježe na ulicu.
7,0 – 7,9	Veliki	Uzrokuje ozbiljnu štetu velikom području.	VII°	Vrlo jak potres	Ruše se dimnjaci, crijeponi padaju sa krova, kućni zidovi pucaju.
8,0 – 8-9	Razarajući	Može prouzrokovati golemu štetu i po tisuću kilometara od potresa	VIII°	Razoran potres	Slabije građene kuće se ruše, a jače građene oštećuju. Tlo puca.
9,0 – 9.9	Razarajući	Katastrofalni potres koji uništava većinu objekata u krugu od nekoliko tisuća kilometara	IX°	Pustošni potres	Kuće se teško oštećuju i ruše. Nastaju velike pukotine, klizišta i odroni zemlje.
10,0+	Epski	Nikad nisu zabilježeni	X°	Uništavajući potres	Većina se kuća ruši do temelja, ruše se mostovi i brane. Izbjija podzemna voda.
			XI°	Katastrofalni potres	Srušena je većina zgrada i drugih građevina. Kidaju se i ruše stijene.
			XII°	Veliki katastrofalni potres	Do temelja se ruši sve što je čovjek izgradio. Mijenja se i izgled krajolika, rijeke mijenjaju korito.

PONAŠANJE U SLUČAJU POTRESA

Prije potresa – preventivne aktivnosti u školi

Kako postupati prije, tijekom i nakon potresa učenici će naučiti kroz:

- nastavu prirode i društva
- nastavu geografije
- radionice u sklopu sata razrednika
- kroz međupredmetne teme
- evakuacijske vježbe na razini škole ili razrednih odjela
- druge projekte

Tijekom školske godine na satu razrednika održat će se radionica i predavanje o potresu, gdje će se učenici upoznati sa školskim planom evakuacije i spašavanja. Navedene aktivnosti provode se paralelno s planiranim EVAKUACIJSKIM VJEŽBAMA na razni škole ili razrednih odjela.

Kako bi postupci evakuacije mogli biti uspješno provedeni, škola osim edukacije osigurava i provjerava elemente škole s ciljem sigurnijeg prolaza školom (postavljanje hodograma evakuacije na hodniku, označavanje požarnih puteva, provjera instalacija te provedba svih drugih važećih smjernica i preporuka).

Grafički prikazi planova evakuacije dostupni su u svim objektima i prostorima na koje se odnose.

U svakom prostoru određena su SIGURNA MJESTA - uz nosive zidove i kutove prostora, udaljenije od prozora i bez težih elemenata na zidovima.

Učitelji će učenike upoznati sa sigurnim mjestima u učionici, sanitarnim čvorovima (ulazni dovratnik/štok!), pokazati nosive zidove u hodnicima.

Pri uređenju prostora vodi se računa o pohranjivanju opreme i stvari (police moraju biti dobro učvršćene, teže stvari na niskim pozicijama).

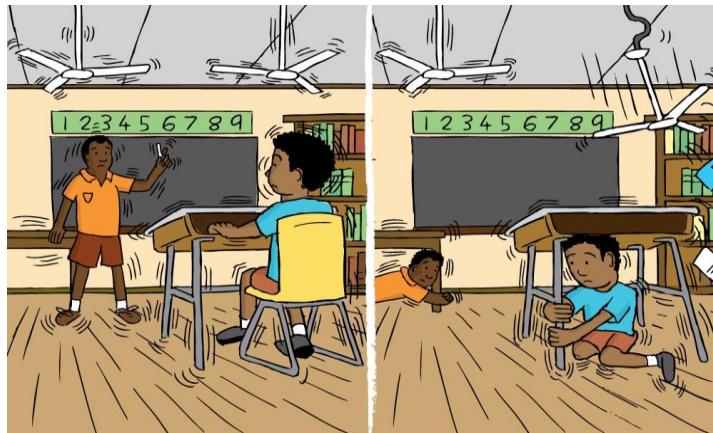
Svi izlazi i hodnici moraju biti prohodni i slobodni od stvari.

Svaki djelatnik Škole obavezan je poznavati Protokol.

Na početku svake školske godine treba izvršiti analizu važećeg Protokola i po potrebi dogovarati dopune i/ili izmjene.

Tijekom potresa

- nemojte paničariti i pokušajte se smiriti
- ukoliko se dogodi potres za vrijeme trajanja nastave, a nalazite se u učionici, sklonite se ispod stola ili stanite uz dulji zid učionice dok traje potres i trešnja. Odmaknite se od staklenih površina i od visokih predmeta (ormara i sl.)

- zaštitite glavu jaknom, rukama ili torbom u slučaju urušavanja plafona da vas padajući dijelovi ne bi ozlijedili
- ne napuštajte zgradu dok traje potres, osim ako se u tom trenutku ne nalazite neposredno kod ulaznih vrata
- nakon smirivanja trešnje, učitelji će vas odvesti evakuacijskim putem na zbornu mjesto
- odluku o početku evakuacije donosi ravnateljica (tajnica) i daje znak zvonom !

ZBORNO MJESTO JE ŠKOLSKO DVORIŠTE !

- na zbornom mjestu mirno slušajte upute učitelja i ostanite u grupi
- nemojte koristiti mobilne telefone za kontakte s ostalim članovima obitelji, jer će kontakt uspostaviti učitelji
- ne napuštajte zbornu mjesto – učitelji moraju znati gdje se nalazite

Ako ste pod ruševinama

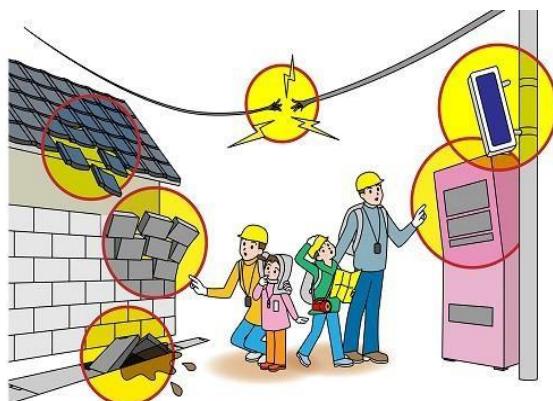
- pokušajte održati prisegnost i smiriti se
- prekrijte usta dijelom odjeće
- lagano udarajte po cijevima ili zidu kako bi vas spasitelji mogli pronaći
- ne vičite ukoliko ne morate da spriječite udisanje prašine

Nakon potresa

- ne pokušavajte sami odlaziti svojim kućama, pričekajte upute učitelja o povratku u učionice ili odlazak kućama
- nakon evakuacije djelatnici škole provjerit će jesu li svi učenici prisutni na zbornom mjestu te ima li ozljeđenih osoba
- učitelji će učenicima dati daljnje smjernice o postupanju s glavnim zadatkom sprječavanja širenja moguće panike
- predmetni i razredni učitelji će koristiti sve raspoložive komunikacijske kanale kao bi stupili u kontakt s roditeljima svih učenika
- učenici će biti zbrinuti na zbornom mjestu do dolaska roditelja
- ravnateljica će preko mrežne stranice škole također objavljivati dostupne informacije
- u slučaju ozljeđenih osoba pružit će se prva pomoć od strane učitelja koji su za to osposobljeni, kontaktirat će se stručna služba škole ili ravnateljica te hitne službe
- mobilnu kutiju prve pomoći prilikom evakuacije iz škole iznosi tajnica

Za vrijeme odlaska kućama, nakon napuštanja škole

- ukoliko se dogodi potres nakon što ste krenuli svojim kućama, budite mirni i odmaknite se od objekata koji bi se mogli urušiti
- odmaknite se od rubova kuća da na vas ne bi pali crijevovi ili komadi žbuke
- pokrijte glavu torbom, debljom odjećom ili rukama da se zaštite od mogućih padajućih predmeta

Sastav ekipe za provođenje evakuacije

Voditelj ekipe za evakuaciju: ravnateljica (zamjenik: tajnica)

Voditelj ekipe za evakuaciju ili njegov zamjenik:

- upućuje sve osobe prema zbornom mjestu
- kontrolira evakuacijski proces
- provodi cijelokupnu evakuaciju i izvješćuje ravnateljicu škole o stanju tijekom i po završetku evakuacije
- isključuje glavne sklopke (električna i plinska) u građevini
- zadnji napušta građevinu i kontrolira jesu li sve osobe izašle

Smjerovi evakuacije iz školske zgrade

Učenici 1.a i 1.b, 2.a i 2.b i 3.a razreda (učionice u B-zgradi) u pratnji učiteljica izlaze na DVORIŠNI IZLAZ (zgrada B). Odmaknut će se od školske zgrade na sredinu školskog dvorišta.

Učenici 3.b i 4.a i 4.b razreda i iz učionice likovne kulture (učionice na 1.katu A-zgrade) u pratnji učiteljica izlaze na SJEVERNI SPOREDNI IZLAZ (zgrada A) KOD ULAZA U UPRAVU (oslikana staklena vrata), prolaze dvorištem susjedne kuće do javnih stepenica i Rendićevom ulicom dolaze u školsko dvorište. (Ključ izlaznih vrata je na zidu lijevo.)

Učenici koji se zateknu u prizemlje A-zgrade (učionice glazbenog, tehničkog, informatike) u pratnji učitelja i učiteljica izlaze na GLAVNI IZLAZ, stepenicama idu dolje i Rendićevom ulicom dolaze u školsko dvorište.

Učenici koji se zateknu na 2. i 3. katu A-zgrade (5.-8.razred), u pratnji učitelja i učiteljica spuštaju se po stepenicama u suteren i izlaze na SPOREDNI IZLAZ KOD RADIONICE DOMARA. (Ključ imaju spremačice i domar.) Odmaknut će se od školske zgrade i doći na sredinu školskog dvorišta.

Ako se učenici nalaze u dvorani izaći će s učiteljem iz dvorane, ići stepenicama dolje i Rendićevom ulicom doći u školsko dvorište.

Ako se učenici nalaze u knjižnici izlaze s knjižničarkom na DVORIŠNI IZLAZ (zgrada B). Odmaknut će se od školske zgrade na sredinu školskog dvorišta.

Tajnica, računovotkinja, psihologinja i ravnateljica škole te učitelji koji se zateknu u zbornici Izlaze na GLAVNI IZLAZ, stepenicama idu dolje i Rendićevom ulicom dolaze u školsko dvorište.

Kuharice izlaze na DVORIŠNI IZLAZ, a spremičice izlaze na najbliži izlaz iz škole.

Domar pregledava zgradu izvana i iznutra, provjerava eventualne štete, isključuje struju, grijanje, plin i vodu prema potrebi i zatim izlazi na najbliži izlaz iz škole.

